

Els FONS SOBIRANS incrementen la seva aposta per a l'AGRICULTURA

Des de sempre, hi ha hagut una desconexió entre el món financer i el món agrícola. Històricament la participació dels actors financers en la indústria agrícola sempre ha estat per sota la importància i el valor econòmic del sector primari.

Al món, hi ha diversos fons agrícoles que inverteixen en algunes de les companyies agrícoles cotitzades (una part molt petita sobre el total), però representen una part molt marginal respecte al total dels fons.

Aquesta baixa importància relativa de l'agricultura en el món financer es dona també en el segment dels fons sobirans, però en tots dos casos, tant a nivell global com en el cas específic d'aquests fons, es comencen a observar senyals que indiquen un canvi de tendència.

Els fons sobirans, és a dir, aquells fons nacionals que inverteixen part dels ingressos nacionals derivats, en molts casos, de l'exportació de petroli o el superàvit comercial gestionen, a dia d'avui, actius amb un valor superior als 6 bilions de dòlars a nivell mundial (equivalent a, més o menys, un terç del que gestionen els fons de pensions). Aquests fons presenten algunes característiques que els fan especialment propensos a la inversió en agricultura a l'operar amb un horitzó d'inversió de molt llarg termini. D'aquesta manera, poden assumir inversions amb menor liquiditat, per exemple, en infraestructures i serveis públics, normalment, en països emergents o en vies de desenvolupament que són els que més mancances presenten en aquests capítols.

Malgrat això, fins fa relativament poc, també en aquest tipus de vehicles financers, el gran sector absent en les carteres d'inversió ha estat el conjunt del sector agrícola. Vista la gran dependència de països com la Xina en productes alimentaris sembla lògic, que en els propers anys, veiem com els fons sobirans xinesos, per exemple, intensifiquen les seves inversions en el sector agrari com a via per mitigar el risc per una elevada dependència del comerç exterior per satisfer la seva necessitat més bàsica. Els Fons Sobirans s'articulen com un vehicle molt útil a l'hora d'implementar una estratègia de seguretat alimentària en aquells països amb dèficit comercial en el capítol agrícola com la Xina, però també molts països de l'Orient Mitjà. La inversió en terres agrícoles, explotacions i empreses agràries, fora del que són les fronteres nacionals, permet mitigar riscos derivats d'una sobredependència d'aliments.

La majoria d'aquests fons no publiquen una memòria amb el conjunt de les seves operacions les línies mestres del seu plantejament estratègic, de manera que és difícil saber del cert quin és el pes específic del sector agrícola, que no alimentari, en la composició d'aquests fons. Sí sabem que, ara per ara, ha estat un tema secundari. **Marc Garrigasait**, gestor del Fons d'agricultura **Panda Agriculture and Water Fund** amb seu a Barcelona, estima que la inversió actual dels fons sobirans en el sector agrícola està al voltant de l'1%, i que hi ha motius per pensar que aquest pes dins el volum inversor creixerà de forma exponencial en les properes dues dècades.

En algunes trobades de gestors i experts financers, ha transcendit l'interès de molts gestors de fons sobirans, també de fons de pensions, en el sector agrícola com un dels sectors clau per els propers anys. Fons sobirans de la Xina, Aràbia Saudita i Sud-àfrica, o, en un altre perfil, de Dinamarca i Noruega, han deixat clar la seva preferència per a la inversió a llarg termini i com dins d'aquest esquema l'agricultura cada cop és vist com un sector ple d'oportunitats com per exemple la inversió en regadiu i condicionament d'hectàrees per a l'agricultura o infraestructures relacionades amb aquest sector.

Aquestes tendències generals han trobat un reflex concret que s'ha fet evident en algunes notícies i desenvolupaments recents. Per exemple, Hassad Food, un fons agrícola vinculat al *Qatar Investment Authority* (QIA), el fons sobirà de Qatar amb 175 milions de dòlars en actius sota gestió ha expressat la seva voluntat de

realitzar diverses inversions estratègiques en el sector agroalimentari turc. Una de les línies estratègiques del fons Hassad Food és, precisament, assegurar la seguretat alimentària de Qatar, per a això, prossegueix la memòria del fons, Hassad Food està establint tot un seguit d'inversions i aliances estratègiques, geogràficament ben diversificades, per assegurar una bona competitivitat al sector agroalimentari i un accés segur als aliments.

Altres fons sobirans importants de l'Orient Mitjà com el *Abu Dhabi Investment Authority* (ADIA), *Kuwait Investment Authority* (KIA) o l'importantíssim fons Aràbia *SAMA Foreign Holdings* són alguns dels fons que en els propers anys podrien veure com la seva participació en l'agricultura es fa més intensa i evident. Els tres països presenten un dèficit en el saldo comercial agrícola, força significatiu Aràbia Saudita, encara que la seva menor grandària i limita la forta demanda creixent a la qual, per exemple, s'ha de fer front la Xina. No és casual que el govern saudita va establir el novembre de 2011 la companyia SALIC (*Saudita Agricultural and Livestock Investment Company*) amb l'objectiu d'invertir en agricultura per assegurar l'aprovisionament d'aliments a l'Aràbia Saudita i també per fer front a una possible crisi alimentària. Tot i l'opacitat d'aquests fons, és lògic pensar que el sector agrícola està en el radar dels gestors.

Aquestes iniciatives s'estan desenvolupant també en clau domèstica entre els països que potencialment poden millorar les seves exportacions d'aliments i diversificant el seu sector exterior.

Per exemple, el govern de Zàmbia -un dels majors productors de coure a nivell mundial- ja ha anunciat la creació d'un nou fons sobirà per canalitzar estimular la inversió en altres sectors al marge de la mineria entre els quals es troba el sector de les infraestructures i l'agricultura com va manifestar de forma expressa el ministre d'agricultura del país **Robert Sichinga**.

Zàmbia pren uns passos estratègics importants diversificant el seu sector exterior que ara depèn en tres quartes parts de les exportacions de coure. En aquesta mateixa línia està actuant el govern d'Angola o de Nigèria en tots dos casos per diversificar els ingressos del país ara molt dependents del petroli amb el risc que això comporta.

Per últim, i també el cas més paradigmàtic de tots, és el de la Xina. El govern xinès, al que se li pot fer moltes crítiques però no la de que no mira a llarg termini, ha estat dels primers en fer públic el seu interès i aposta estratègica per l'agricultura, com destaca Marc Garrigasait. **Ding Xuedong**, el president del fons *China Investment Corporation* (CIC), un dels molts braços financers que té la República Popular, publicava un article al *Financial Times* al juny de 2014 on senyalava:

"We are keen to invest more across the entire value chain - in partnership with governments, multilateral organizations and like-minded institutional investors - in areas that will help to unlock the industry's potential, increase the food supply and offer attractive returns" ("Estem disposats a invertir més en tota la cadena de valor - en associació amb governs, organismes multilaterals i inversors institucionals afins - en àrees que ajudaran a alliberar el potencial de la indústria, augmentar el subministrament d'aliments i oferir rendiments atractius").

L'article, que mereix una lectura tranquil·la, prosseguia:

"We believe the agriculture sector offers stability, a way of hedging against inflation and a device for spreading risk." ("Creiem que el sector de l'agricultura ofereix una estabilitat, una forma de cobertura contra la inflació i un dispositiu per distribuir el risc.").

L'article posa de manifest que els xinesos són plenament conscients del repte que suposa comptar amb gairebé un 20% de la població i tan sols un 7% de la superfície cultivable.

L'augment imparable de la renda disponible posa contra les cordes el sector agrícola xinès que necessitarà d'ajuda externa per donar resposta a la demanda imparable de les pròximes dues dècades.

Les paraules del màxim executiu del CIC també van fer una menció expressa al tema de la seguretat alimentària com a peça essencial dins de l'estratègia del fons per als propers anys.

Aquest símptoma visible en els fons sobirans és d'esperar que sigui un mar de fons que també veurem, sortosament, en altres segments del món financer i que el conjunt de les indústries agrícoles ha de saber aprofitar.